

Servisno orijentisane arhitekture

Predavanje 2: 12 Factor app

Univerzitet u Novom Sadu
Fakultet Tehničkih Nauka

Uvod

- ▶ Pravljenje *web-scale aplikacija* nije jednostavan posao
- ▶ Rizici su prisutni u svakom aspektu razvoja i izvršavanja aplikacije
- ▶ Svaku prednost koju možemo iskoristiti da kreiramo bolje *web-sale* aplikacije, ne treba da izbegavamo!
- ▶ Za ove stvari obično ne postoji jedno i samo jedno rešenje
- ▶ Gledamo kako to rade najbolji, učimo od njih

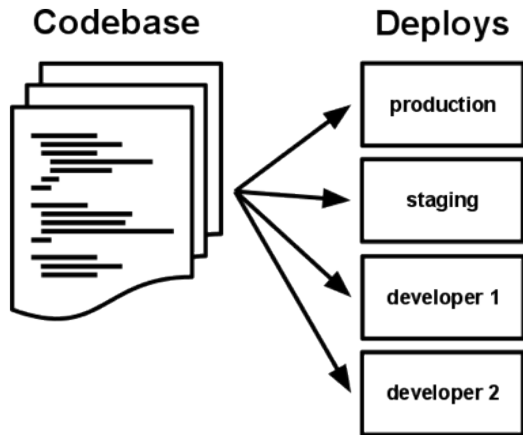
- ▶ Srećom po nas, imamo i par prednosti, ako se one tako mogu nazvati
- ▶ Problemi koji mogu nastati prilikom razvoja ovakih aplikacija su ugalvnom poznati
- ▶ Možemo se osloniti na postojeća rešenja
- ▶ Ne izmišljamo toplu vodu, trudimo se da budemo mudri
- ▶ Jedno rešenje ili *vodič* je svakako i princip *The 12 Factor App*

Uvod

- ▶ *The 12 Factor App* patern je 2011. objavio Adam Viggins
- ▶ Aplikacija 12 Faktora je skup principa koji opisuje način pravljenja *web-scale* softvera
- ▶ Kada se sledi, ovaj patern omogućava kompanijama nekoliko prednosti:
  - ▶ pre svega mogućnost da kreiraju kod koji se može pouzdano isporučiti (release)
  - ▶ brzo skalirati
  - ▶ održavati na dosledan i predvidljiv način
  - ▶ (relativno) lako ispratiti neke greške koje bi inače bilo teško ustanoviti i otkloniti

1. Codebase

- ▶ Aplikacija se uvek nalazi, i razvoj se prati nekim od sistema za kontrolu verzija (SVN, Git, Mercurial, ...)
- ▶ Uvek postoji preslikavanje 1-1 *codebase* i aplikacije
- ▶ Ako imamo više *codebase*-a onda to nije aplikacija, već distribuiran sistem
- ▶ Jedna ista aplikacija može da se pokrene u više različitih okruženja (prod, test, staging, ...)

(<https://12factor.net/codebase>)

2. Zavisnosti

- ▶ U repozitorijumu treba da budu samo kod koji je jedinstven i relevantan za svrhu aplikacije
- ▶ Svi ostali eksterni artefakti treba da se referenciraju u manifestu zavisnosti učitanoj u memoriju tokom razvoja, testiranja i produkcije
- ▶ Ono što želimo da izbegnemo jeste da se artefakti (JAR, DLL, ...) budu prisutni u repozitorijumu sa kodom
- ▶ Novi programer može da preuzme kod aplikacije na svoju mašinu i da je pokrene, za šta mu treba samo jezik u kome je aplikacija napisana, i menadžer za upravljanje zavisnostima

3. Konfiguracije

- ▶ Konfiguracija aplikacije će verovatno varirati od okruženja do okruženja i primene
- ▶ Konfiguracioni elemnte ne treba da budu deo koda u neakvim promenljivama ili konstantama
- ▶ Informacije o konfiguraciji dodaju se ili kao *enviromtment variable* ili kao posebna konfiguraciona datoteka
- ▶ Naravno, možemo u kodu imati podrazumevana podešenja koja će preinačiti neki drugi vid konfiguracije
- ▶ Na ovaj načina možemo da centralizujemo i eksternizujemo konfiguracije, nezavisno od okruženja u kome se aplikacija izvršava

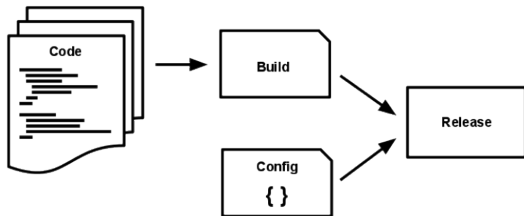
4. Povezani servisi

- ▶ Tretirati povezane servise kao spoljne resurse
- ▶ Povezane servise aplikacija koristi preko mreže kao deo svog normalnog rada
- ▶ Korišćenje resursa kao pratećih usluga omogućava fleksibilnost i efikasnost u životnom ciklusu razvoja softvera
- ▶ Aplikacija treba da bude u mogućnosti da zameni lokalni servis (npr. loklanu instancu baze podataka), sa nekim sistem kojim upravlja treća strana, bez ikakvih promena u kodu

5. Build, Release, Run

- ▶ Kod prolazi kroz tri različite faze: (1) build, (2) release (3) run
- ▶ Ove tri faze su eksplicitno rastavljene i nikada se ne spajaju
- ▶ Svakai *release* treba da ima svoj jedinstveni ID
- ▶ *Build* pokreću programeri aplikacije svaki put kada se primeni novi kod
- ▶ *Runtime* sa druge strane se dešva automatizovano

(<https://12factor.net/build-release-run>)

6. Procesi

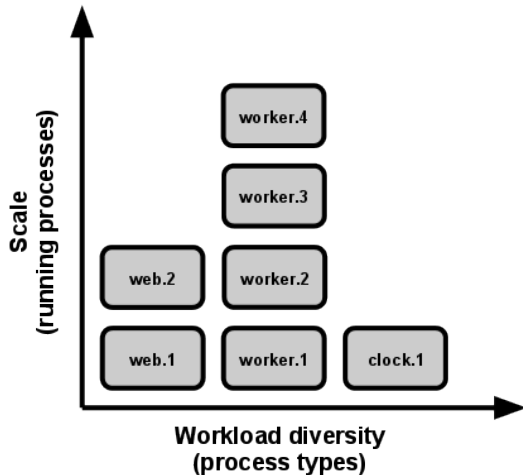
- ▶ Aplikacija treba da bude sačinjena od jednog ili više *stateless* procesa
- ▶ To znači da nijedan proces ne vodi evidenciju o stanju drugog procesa i da nijedan proces ne vodi evidenciju o informacijama kao što su status sesije ili toka posla
- ▶ Skaliranje je dosta jednostavnije koristeći ovaj princip
- ▶ Ovaj princip omogućava da se instance mogu dodati i ukloniti da bi se odgovorilo opterećenju u datom trenutku

7. Vezivanje portova

- ▶ Ovaj princip tvrdi da se servis ili aplikacija može identifikovati na mreži prema broju porta, a ne imenu domena
- ▶ Razlog za ovu je vrlo jednostavan, imena domena i IP adrese se mogu dodeliti u hodu ručnom manipulacijom i automatskim mehanizmima
- ▶ Osnovna ideja koja stoji iza principa vezivanja porta je uniformna upotreba broja porta najbolji način da se proces otvori ka mreži
- ▶ npr. port 80 je port za konvencijlane web aplikacije, 443 je za HTTPS, port 22 je za SSH itd.

8. Konkurentnost

- ▶ Organizovanje procesa u skladu sa njihovom svrhom
- ▶ Odvajanje procesa tako da se mogu skalirati prema potrebi
- ▶ Podrška konkurentnosti znači da se različiti delovi aplikacije mogu skalirati kako bi se zadovoljile potrebe

(<https://12factor.net/concurrency>)

9. Jednokratna upotreba

- ▶ Procesi su jednokratni, što znači da se mogu pokrenuti ili zaustaviti u svakom trenutku
- ▶ Maksimizovati robustnost aplikacije sa brzim pokretanjem i koristeći *graceful shutdown* mehanizam
- ▶ Niti jedan proces nije specijalan i poseban, sve ih tretiramo isto
- ▶ Ophodimo se prema njima kao da u svakom momentu mogu nestati, a ako se to desi vrlo je moguće da ima naredni da prihvati posao

10. Dev/Prod Par

- ▶ Omogućiti da su *development*, *staging* i *production* što je moguće identični
- ▶ Aplikacija je dizajnirana za kontinuirani *deployment* tako što drži mali jaz na liniji razvoja-produkcija
- ▶ Na ovaj način dosta je jednostavnije testiranje i izvršanje i kasniji pronalazak i uklanjanje grešaka

11. Logovi

- ▶ Logovi omogućavaju direktna uvid ponašanje aplikacije koja se izvršava u produkciji
- ▶ U tradicionalnim web aplikacijama oni se obično zapisuju u datoteku
- ▶ Bolji pristup je da logove tretiramo kao *event streams*
- ▶ Agregirati sve logove i sortirati prema vremenskoj odrednici
- ▶ Logovima se obično bave pridružene aplikacije (npr. sidecar patern)

12. Admin procesi

- ▶ Upravljanje ili administrativne operacije treba da se odvijaju u istom kontekstu kao i redovni i tekucí procesi aplikacije
- ▶ Administrativni procesi dolaze sa aplikacijom
- ▶ Izvršavaju se u istom okruženju kao i aplikacija uz iste konfiguracoeine elemente

Dodatni materijali

- ▶ 12 factor app
- ▶ Graceful shutdown in go
- ▶ An illustrated guide to 12 Factor Apps
- ▶ What is a 12-factor application and why should you care?

Kraj predavanja

Pitanja? :)